

ग्रामीण कृषी मौसम सेवा

भारत मौसम विभाग

प्रायोगिक ब्लॉक लेव्हल अॅग्रोमेट अॅडव्हायझरी बुलेटिन
(आयएमडी आणि आयसीएआर चा संयुक्त उपक्रम)

हवामानावर आधारीत कृषि सल्ला

दिनांक : 18-02-2022

नागपूर(महाराष्ट्र) मध्ये भिवापूर ब्लॉक करा साठी हवामान पूर्वानुमान - वर जारी :2022-02-18 (पुढील पाच दिवसांसाठी सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत वैध)

हवामान घटक	2022-02-19	2022-02-20	2022-02-21	2022-02-22	2022-02-23
पर्जन्यमान (मिमी)	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0
कमाल तापमान (अं.से)	24.2	26.5	27.3	28.1	30.7
किमान तापमान (अं.से)	16.0	15.8	16.2	16.3	16.5
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (टक्के)	78	76	74	73	71
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (टक्के)	65	62	56	52	50
वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	9.0	9.0	8.0	8.0	9.0
वाऱ्याची दिशा(अंश)	17	54	327	339	102
मेघाच्छादन (ऑक्ट)	3	2	1	1	2

हवामान सारांश / चेतावणी:

भिवापुर तालुक्यामध्ये, भारतीय हवामान विभाग, प्रादेशिक हवामान केंद्र, नागपूर च्या तालुकास्तरीय मूल्य वर्धित अंदाजानुसार,पुढील पाच दिवस दिनांक १९ फेब्रुवारी २०२२ ते २३ फेब्रुवारी २०२२ दरम्यान आकाश आंशिक ते अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता तसेच, दिनांक १९ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी अति हलक्या ते हलक्या स्वरूपाचा पाऊस होण्याची अधिक शक्यता व दिनांक २० ते २३ फेब्रुवारी २०२२ दरम्यान हवामान कोरडे राहण्याची अधिक शक्यतावर्तविण्यात आली आहे.दीर्घ मुदतीच्या अंदाजानुसार, विदर्भ उप विभागामध्ये दिनांक २३ फेब्रुवारी ते ०१ मार्च २०२२ दरम्यान सरासरी पेक्षा जास्त पाऊस होण्याची, कमाल तापमान मध्यमतः सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता वर्तविण्यात आली आहे.

कृषि सल्ला:

परिपक्व अवस्थेतील कोरडवाहू हरभरा व तूर पिकाची काढणी व मळणी करावी तसेच तयार झालेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी, मळणी ची कामे शक्य नसल्यास काढणी केलेल्या मालाची प्लास्टिक शीट च्या सहाय्याने झाकून ठेवावे. रब्बी हंगामातील पिके, फळबागा व भाजीपाला पिकांमध्ये आंतरमशागतीची कामे, कीड व रोग व्यवस्थापनासाठी लेबल क्लेम आधारित शिफारशीत असलेले कृषी रसायनांची फवारणी ची कामे तसेच उभ्या पिकामध्ये अन्नद्रव्य व्यवस्थापनासाठी खते देण्याची कामेस्थानिक स्वच्छ हवामान परिस्थिती बघून सुरु ठेवावी.

संक्षिप्त संदेश सल्ला:

परिपक्व अवस्थेतील हरभरा व तूर पिकाची काढणी व मळणी करावी, मळणी शक्य नसल्यास काढणी केलेला शेतमाल मालाची प्लास्टिक शीट च्या सहाय्याने झाकून ठेवावा.

पिक निहाय सल्ला:

पिक	पिक निहाय सल्ला
-----	-----------------

पिक	पिक निहाय सल्ला
हरभरा	परिपक्व अवस्थेतील कोरडवाहू हरभरा पिकाची काढणी व मळणी ची कामे करावी. उशिरा पेरणी व बागायती हरभरा पिकामध्ये घाटेअळी किडीने आर्थिक नुकसान पातळी गाठली असल्यास क्निनालफॉस २५ टक्के ईसी २० मिली किंवा इमामेक्तीन बेन्झोएट ५ % एसजी ३ ग्राम किंवा फ्ल्यूबेन्डीअमाईड २० % डब्ल्यूजी ५ ग्राम किंवा क्लोरोट्रानिलिप्रोल १८.५ एससी २.५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. उशिरा पेरणी केलेल्या हरभरा पिकात घाटे भरण्याच्या अवस्थेत ओलीत करावे.
गहू	गहू पिकास जमिनीतील ओलावा व पिकाची गरज लक्षात घेता पिक अवस्थेनुसार फुलोरा अवस्था (पेरणीनंतर ६५ ते ७० दिवस), दाण्याची दुधाळ अवस्था (पेरणीनंतर ८० ते ८५ दिवस) मध्ये असताना सिंचन करावे. गहू पिकामध्ये तांबेरा आणि पानावरील करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास मॅनकोझेब ७५ % डब्ल्यूपी २० ते २५ ग्राम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
भुईमूग	उन्हाळी भुईमुगपिकामध्ये उगवणीनंतर १० दिवसाच्या आत खांड्या भरून घ्याव्यात.

फळे आणि भाजीपाला पिक निहाय सल्ला:

फळे आणि भाजीपाला पिक	फळे आणि भाजीपाला पिक निहाय सल्ला
अळशी	जवस पिकामध्ये गादमाशी किडीने आर्थिक नुकसान पातळी गाठल्यास (८.७७ %गादमाशी) एसिटामिप्रिड २० एसपी २.० ग्रामप्रती १० लिटर किंवा इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल २.५ मिली प्रति १० लिटर पाणी किंवा डायमिथोएट ३० % प्रवाही १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. परिपक्व झालेल्या जवस पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
आंबा	आंब्याच्या मोहोरावर तुडतुडे किडीचा प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळी गाठत असल्यास तुडतुडे किडीच्या व्यवस्थापनासाठी बुप्रोफेझीन २५ % प्रवाही १० मिली किंवा डेल्टामेथ्रीन २.८ % प्रवाही ५ मिली किंवा इमिडाक्लोप्रिड १७.८ % प्रवाही ४ मिली किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रिन ५ टक्के प्रवाही ५ मिली किंवा मिथाईल डिमेटोन २५ टक्के प्रवाही १० मिली किंवा डायमिथोएट ३० टक्के प्रवाही १६.५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. आंबावरील भुरी रोगाच्या व्यवस्थापनासाठी हेक्झाकोनाझोल ५ टक्के प्रवाही १० मिली किंवा पेनकानझोल १० टक्के प्रवाही ५ मिली किंवा सल्फर ८० टक्के पाण्यात मिसळणारी भुकटी ३० ग्राम किंवा डिनकॅप ४८ टक्के प्रवाही ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
संत्रा	ठिबक सिंचनाद्वारे १ ते ४, ५ ते ७ व ८ वर्षावरील झाडांना अनुक्रमे ९ ते ४०, ६० ते ९६ आणि १०८ ते १३७ लिटर प्रति दिवस पाणी द्यावे. ठिबक संच नसल्यास दुहेरी आळे पद्धतीने ७ ते १० दिवसाच्या अंतराने ओलीत करावे. या काळात सर्वसाधारणपणे लिंबूवर्गीय लीफ मायनर व सायला या किडी सक्रिय असतात. लिंबूवर्गीय सायला किडीच्या नियंत्रणासाठी अंबिया बहाराच्या वेळी इमिडाक्लोप्रिड ०.५ मिली, क्निनालफॉस २ मिली किंवा डायमिथोएट २ मिली प्रति एक लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. लीफ मायनर किडीच्या व्यवस्थापनासाठी थायामेथोक्सेम ०.३ ग्रॅम किंवा फेनव्हॅलेरेट १ मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. आवश्यकता भासल्यास १० दिवसाच्या अंतराने दुसरी फवारणी करावी. लिंबूवर्गीय मावा किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास क्निनालफॉस @ २ मिली किंवा डायमिथोएट @ २ मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. झाडाच्या खोडावर डिकाचा स्ताव निघत असल्यास डिकाचा भाग धारदार चाकूने काढून टाका आणि झाडाच्या खोडाच्या प्रभावित भागावर मेटालॅक्सिल पेस्ट किंवा फॉसेटीलएल ची पेस्ट लावावी. या काळात पाने खाणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येतो. पाने खाणाऱ्या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी क्निनालफॉस २ मिली किंवा फेनव्हॅलेरेट २ मिली प्रति एक लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. आंबिया बहाराच्या वेळी जिबरेलिक आम्ल १.५ ग्राम सोबत १ किलो युरिया १०० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून फवारणी करावी. (पाण्यात मिसळण्यापूर्वी १० मिली अल्कोहोलमध्ये गिबरेलिक ऍसिड विरघळवा)
मिरची	मिरची पिकामध्ये फुलकिडे, फळे पोखरणारी अळी व तंबाखूची पाने खाणारी अळीने आर्थिक नुकसान पातळी असल्यास सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ ओडी १२.० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून स्वच्छ हवामान परिस्थिती असताना फवारणी करावी.
कोबी	पानकोबी पिकामध्ये मावा (हिरवा व काळा), चौकोनी ठिपक्याचा पतंग व तंबाखूची पाने खाणाऱ्या अळीने आर्थिक नुकसान पातळी गाठली असल्यास व्यवस्थापनासाठी सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ ओडी १२.० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून स्वच्छ हवामान परिस्थिती असताना फवारणी करावी.
टोमॅटो	टमाटे पिकामध्ये नागअळी, मावा, फुलकिडे, पंढरी माशी व फळे पोखरणान्या अळीने आर्थिक नुकसान पातळी गाठली असल्यास व्यवस्थापनासाठी सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ ओडी १८.० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून स्वच्छ हवामान परिस्थिती असताना फवारणी करावी.

फळे आणि भाजीपाला पिक	फळे आणि भाजीपाला पिक निहाय सल्ला
टरबूज	उन्हाळी हंगामात टरबूज पिकाची लागवडी साठी शुगर बेबी, असाही यामाटो, अर्का ज्योती, अर्का माणिक या वाणाची निवड करावी. लागवडीवेळी ४० किलो नत्र, ४० किलो स्फुरद व ४० किलो पालाश द्यावे व ४० किलो नत्र लागवडी नंतर ३० दिवसांनी द्यावे.
खरबूज	उन्हाळी हंगामात खरबूज पिकाच्या लागवडीसाठी हरा मधु, पुसा शरबती, पंजाब सुनहरी, अर्का राजहंस, अर्का जीत, पुसा मधुरस या वाणाची लागवड करावी. लागवडीवेळी ४० किलो नत्र, ४० किलो स्फुरद व ४० किलो पालाश द्यावे व ४० किलो नत्र लागवडी नंतर ३० दिवसांनी द्यावे.

पशुधन विषयक निहाय सल्ला:

पशुधन विषयक	पशुधन विषयक निहाय सल्ला
बकरा किंवा बकरी	शेळ्यांच्या करडा च्या अंगावर गोचीड पिसावांचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास करडांना समप्रमाणात राख व ५० % कार्बारील पावडर मिसळून अंगावर चोळावी. जास्त प्रादुर्भाव असल्यास २ मिली ब्यूटोक्स किंवा अमित्राझ औषध टाकून शेळ्या व करडांना अंघोळ घालावी. कौटक नाशकाचा वापर अतिशय सावधपणे करावा व करडांना चाटून विषबाधा होणार नाही याची काळजी घ्यावी. शेळ्या व मेंढ्या यांना बुळकांडी रोगप्रतिकारक लसीकरण करावे.

इतर (माती / जमीन तयार करणे) निहाय सल्ला:

इतर (माती / जमीन तयार करणे)	इतर (माती / जमीन तयार करणे) निहाय सल्ला
सामान्य सल्ला	कोरड्या हवामानाचा अंदाज लक्षात घेता भाजीपाला पिकास गरजेनुसार संरक्षणात्मक ओलीत करावे. उन्हाळी हंगामात ओलिताची उपलब्धता आणि बाजाराची गरज लक्षात घेता पालेभाज्या, भेंडी, गवार, चवळी, काकडी, दुधी भोपळा, काशीफळ, दोडका, कारली, ढेमसे, टरबूज, खरबूज, पालक, मुळा, मेथी आणि कोथिंबीर यांची लागवड करावी.
सामान्य सल्ला	हवामान आधारित कृषी सल्ला पत्रिकेमध्ये नमूद तारखांची वैधता हि नमूद तारखेच्या मागील दिवसाच्या सकाळी ०८:३० वाजेपासून नमूद तारखेच्या सकाळी ०८:३० वाजेपर्यंत असेल, याची नोंद घ्यावी.